

Necesitatea unui nou Regulament de exceptare

Noul Regulament general de exceptare pe categorii **simplifică modul de abordare al măsurilor de ajutor de stat** ce au ca scop favorizarea creării de noi locuri de muncă și creșterea competitivității și promovează dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, considerate “motor al dezvoltării economiei europene”.

Creșterea numărului de măsuri de ajutor de stat exceptate de la obligația de notificare (26 față de cele 10 existente anterior) va conduce la **reducerea simțitoare a costurilor și termenelor asociate acordării facilităților** și va permite Comisiei Europene să se concentreze pe analiza ajutoarelor de stat considerate a avea un potențial crescut de distorsionare a mediului concurențial.

Impactul asupra reglementărilor existente

Abrogă:

Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 de aplicare a art. 87 și 88 din Tratat ajutoarelor naționale pentru investiții regionale, JO L 302, 01.11.2006

Înlocuiește:

Regulamentul (CE) nr. 68/2001 de aplicare a art. 87 și 88 din Tratat ajutoarelor pentru formare, JO L 10, 13.01.2001

Regulamentul (CE) nr. 2.204/2002 de aplicare a art. 87 și 88 din Tratat ajutoarelor pentru ocuparea forței de muncă, JO L 337, 13.12.2002

Regulamentul (CE) nr. 70/2001 de aplicare a art. 87 și 88 din Tratat ajutorului de stat pentru întreprinderi mici și mijlocii, JO L 10, 13.01.2001

Impactul asupra reglementărilor existente

Extinde prevederile:

Cadrului comunitar pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare, JO C 323, 30.12.2006

Orientărilor comunitare privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului, JO C 82, 01.04.2008

Orientărilor comunitare privind promovarea investițiilor sub forma capitalului de risc în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, JO C 194, 18.08.2006

Regulamentul general de exceptare pe categorii

- armonizează modul de abordare a diferitelor categorii de ajutoare;
- oferă definiții comune conceptelor standard;
- unifică prevederile privind transparența acordării măsurilor de ajutor;
- stabilește criterii clare de evaluare a efectului stimulat al acordării ajutoarelor de stat;
- unifică prevederile privind sectoarele de activitate excluse de la aplicarea prezentului Regulament;
- include prevederi comune referitoare la monitorizarea ajutoarelor acordate;
- crește intensitățile maxime admisibile și plafoanele de notificare aplicabile în cazul anumitor categorii de ajutoare, comparativ cu cele existente în prezent.

Domeniu de aplicare

Regulamentul se aplică tuturor sectoarelor economice, cu excepția:

- ajutoarelor regionale acordate în siderurgie, sectorul construcțiilor navale, fibrelor sintetice și ajutoarelor regionale sectoriale (excepție: turism);
- ajutoarelor ad hoc acordate întreprinderilor mari (excepție ajutoarele de stat regionale pentru investiții și pentru ocuparea forței de muncă).

Regulamentul se aplică în sectoarele:

- pescuit și acvacultură – pentru ajutoare de formare, R&D&I, ajutoare sub forma capitalului de risc, ajutoare pentru lucrătorii defavorizați și cu handicap;
- producția primară a produselor agricole – pentru ajutoare de formare, R&D&I, ajutoare sub forma capitalului de risc, ajutoare pentru lucrătorii defavorizați și cu handicap;
- carbonifer - pentru ajutoare pentru formare, R&D&I, ajutoare de mediu.

Domeniu de aplicare

Regulamentul nu se aplică:

- ajutoarelor destinate activităților legate de exporturi;
- ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate;
- ajutoarelor pentru firmele în dificultate;
- ajutoarelor acordate întreprinderilor active în prelucrarea și comercializarea produselor agricole, în următoarele cazuri:
  - (i) atunci când **valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității** unor astfel de produse achiziționate de la producătorii primari sau comercializate de către întreprinderile în cauză **sau**
  - (ii) atunci când acordarea ajutorului este **condiționată de obligația de a fi direcționat**, parțial sau integral, către producătorii primari.

Domeniu de aplicare

Regulamentul nu se aplică:

- schemelor de ajutor de stat **care nu exclud în mod explicit** plata ajutoarelor individuale în favoarea unei întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Comisiei privind declararea unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu Piața comună;
- ajutoarelor ad hoc în favoarea unei **întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare** în urma unei decizii anterioare a Comisiei privind declararea unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu Piața comună.

Condiții de exceptare

Schemele de ajutor de stat, ajutoarele individuale acordate în cadrul unei scheme și ajutoarele **ad hoc** **sunt compatibile cu Piața comună** în sensul articolului 87 alineatul (3) din Tratat și **sunt exceptate de la obligația de notificare** prevăzută la articolul 88 alineatul (3) din Tratat, în următoarele condiții:

- schema/actul de acordare **face trimitere explicită la Regulamentul general de exceptare pe categorii**, prin citarea dispozițiilor relevante, a titlului Regulamentului și indicarea referinței sale de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO L 214, 09.08.2008);
- **forma de acordare** a ajutorului este **transparentă**;
- valoarea ajutorului **nu depășește pragul individual de notificare**;
- **se respectă regula de cumul** a ajutoarelor de stat;
- ajutoarele de stat acordate **au un efect stimulativ**.

Forme transparente de acordare a ajutorului

- **subvențiile și subvențiile la dobândă;**
- **împrumuturile**, dacă valoarea ajutorului este calculată pe baza ratei de referință valabilă la data acordării ajutorului;
- **schemele de garanții**, atunci când:
  - ✓ **metodologia de calcul a subvenției a fost acceptată în urma notificării acestora Comisiei Europene**, iar metoda aprobată vizează explicit tipul de garanții care stau la baza acestora **sau**
  - ✓ beneficiarul este un IMM, iar **echivalentul-subvenție brut a fost calculat pe baza primelor „safe harbour”** prevăzute în Comunicarea (CE) cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor de stat sub formă de garanții;
- **măsurile fiscale**, atunci când măsura prevede un plafon care garantează că pragul aplicabil (în funcție de tipul de ajutor) nu este depășit.

Nu sunt considerate transparente

- ajutoarele constând în infuzii de capital, fără a aduce atingere dispozițiilor specifice privind capitalul de risc;
- ajutoarele constând în măsuri privind capitalul de risc, cu excepția ajutoarelor care îndeplinesc condițiile prevăzute de Regulament;
- ajutoarele sub formă de avansuri rambursabile, cu excepția cazului în care valoarea maximă a avansului rambursabil nu depășește pragurile aplicabile prevăzute de Regulament; în cazul în care pragul este exprimat ca intensitate a ajutorului, valoarea totală a avansului rambursabil, exprimată ca procent din costurile eligibile, nu poate depăși intensitatea aplicabilă a ajutorului.

Praguri de notificare

Exceptarea de la obligația de notificare a ajutoarelor individuale, indiferent dacă sunt acordate ad hoc sau în baza unei scheme de ajutor, **nu se aplică în cazul în care ajutorul depășește următoarele praguri:**

- ajutorul pentru investiții/crearea de noi locuri de muncă în cazul IMM-urilor:
✓ 7,5 milioane euro/IMM și proiect de investiții;
- ajutorul pentru investiții în favoarea protecției mediului:
✓ 7,5 milioane euro/întreprindere și proiect de investiții;
- ajutorul pentru consultanță în favoarea IMM-urilor:
✓ 2 milioane euro/ întreprindere și proiect;
- ajutorul pentru participarea IMM-urilor la târguri:
✓ 2 milioane euro/ întreprindere și proiect;
- ajutorul pentru costurile aferente drepturilor de proprietate industrială ale IMM-urilor :
✓ 5 milioane euro/întreprindere și proiect.

Praguri de notificare

Exceptarea de la obligația de notificare a ajutoarelor individuale, indiferent dacă sunt acordate ad hoc sau în baza unei scheme de ajutor, **nu se aplică în cazul în care ajutorul depășește următoarele praguri:**

- ajutoare pentru proiecte de cercetare-dezvoltare și studii de fezabilitate:
  - în care predomină cercetarea fundamentală:
    - ✓ 20 de milioane euro/ întreprindere și proiect/studiu de fezabilitate;
  - în care predomină cercetarea industrială:
    - ✓ 10 de milioane euro/ întreprindere și proiect/studiu de fezabilitate;
  - alte proiecte de cercetare
    - ✓ 7,5 milioane euro/ întreprindere și proiect/studiu de fezabilitate;
  - proiect EUREKA – valorile anterioare se dublează;
- formare profesională:
  - ✓ 2 milioane euro/proiect de formare;

Praguri de notificare

Exceptarea de la obligația de notificare a ajutoarelor individuale, indiferent dacă sunt acordate ad hoc sau în baza unei scheme de ajutor, **nu se aplică în cazul în care ajutorul depășește următoarele praguri:**

- încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați:
✓ 5 milioane euro/întreprindere/an;
- încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap (subvenționarea costurilor salariale)
✓ 10 milioane euro/întreprindere/an;
- încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap (compensarea costurilor suplimentare):
✓ 10 milioane euro/întreprindere/an.
- ajutoarele regionale acordate în favoarea proiectelor mari de investiții: **dacă valoarea totală a ajutorului depășește 75% din valoarea maximă a ajutorului** pe care o investiție ale cărei cheltuieli eligibile sunt de 100 de milioane euro o poate primi, aplicând intensitatea maximă admisibilă a ajutorului stabilită pentru întreprinderile mari, conform Hărții ajutoarelor regionale.

Demonstrarea efectului stimulat

Demonstrarea efectului stimulat este menită să asigure furnizorul că ajutoarele de stat acordate **nu sunt destinate unor activități pe care beneficiarul ar putea deja să le desfășoare și în condițiile pieței**. Astfel:

● în cazul întreprinderilor mari:

- ✓ beneficiarul prezintă Statului Membru, **înainte de a demara proiectul** sau activitatea, o cerere de ajutor;
- ✓ acordarea ajutorului conduce la o **creștere substanțială a dimensiunii** proiectului activității;
- ✓ acordarea ajutorului conduce la o **creștere substanțială a domeniului de aplicare** al proiectului/activității;
- ✓ acordarea ajutorului conduce la o **creștere substanțială a valorii totale a cheltuielilor** suportate de beneficiar pentru proiect/activitate;
- ✓ **proiectul nu ar fi fost realizat** ca atare în regiunea asistată în cauză în absența ajutorului (ajutorul regional).

Demonstrarea efectului stimulat

Demonstrarea efectului stimulat este menită să asigure furnizorul că ajutoarele de stat acordate **nu sunt destinate unor activități pe care beneficiarul ar putea deja să le desfășoare și în condițiile pieței**. Astfel:

- în cazul IMM-urilor:
  - ✓ beneficiarul prezintă Statului Membru, **înainte de a demara proiectul** sau activitatea, o cerere de ajutor;
- încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap:
  - ✓ **costurile sunt suplimentare** celor pe care întreprinderea le-ar fi suportat dacă ar fi angajat lucrători fără handicap;
- încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și a lucrătorilor cu handicap (ajutor sub forma subvenționării costurilor salariale)
  - ✓ **crește numărul locurilor de muncă/se ocupă locuri de muncă eliberate** prin demisie, pensionare pentru limita de vârstă, reducerea voluntară a timpului de lucru sau concediere legală pentru abateri profesionale.

Categorii de ajutoare exceptate

Regulamentul general de exceptare pe categorii se referă la următoarele **categorii de ajutoare de stat**:

- A.** Ajutoare pentru dezvoltare regională;
- B.** Ajutoare pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- C.** Ajutoare pentru femeile de afaceri;
- D.** Ajutoare pentru protecția mediului înconjurător;
- E.** Ajutoare pentru cercetare, dezvoltare și inovare;
- F.** Ajutoare cu finalitate socială.

A. Ajutoare pentru dezvoltare regională

Regulamentul aprobă ajutorul pentru investiții regionale, în special atunci când permite crearea de noi unități în regiunile cele mai defavorizate.

În regiunile asistate, ajutorul pentru întreprinderile recent create este, de asemenea permis, pentru a stimula și mai mult inițiativele antreprenoriale.

România este considerată “zonă asistată”, beneficiind, în conformitate cu prevederile Hărții ajutoarelor regionale 2007-2013, aprobate de Comisia Europeană [C(2007)112 final, 24.01.2007], de o intensitate maxim admisibilă a ajutorului regional de 40% pentru regiunea București-Ilfov și, respectiv 50% pentru restul teritoriului național.

Ajutoare pentru investiții și crearea de locuri de muncă

Regulamentul susține **realizarea de investiții inițiale**, constând în imobilizări corporale și necorporale, care au ca scop:

- înființarea unei noi unități;
- extinderea unei unități existente;
- diversificarea producției, prin fabricarea de noi produse de către o unitate existentă;
- o schimbare fundamentală a procesului global de producție de către o unitate existentă.

Simpla achiziție a acțiunilor unei întreprinderi nu se consideră o investiție.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului

	Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
Regula standard	50% (40%)*	+ 10%	+ 20%
Prelucrarea și comercializarea produselor agricole	25%	50%	
Transport	50% (40%)*		
Proiecte mari de investiții		**	

* Intensitatea maxim admisibilă de 40% se aplică regiunii București-Ilfov;

** Intensitatea maxim admisibilă și valoarea ajutorului se calculează conform grilei prevăzute la art. 67 din Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007 – 2013.

Contribuția proprie a beneficiarului - beneficiarul trebuie să aducă o contribuție financiară de cel puțin 25% din costurile eligibile, fie din resurse personale, fie din finanțare externă, sub o formă care să nu facă obiectul vreunui ajutor de stat.

Costuri eligibile

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului de stat regional de investiții poate fi calculată ca:

- **procentaj din costurile eligibile ale investițiilor în imobilizări:**

✓ corporale	considerate integral
✓ necorporale - IMM-uri	considerate integral
- întreprinderi mari	50% din costurile de investiții totale eligibile ale proiectului

- **procentaj din costurile salariale estimate ale persoanei angajate**, calculate pe o perioadă de doi ani, pentru locurile de muncă direct create prin proiectul de investiții;

- **o combinație între cele două**, cu condiția ca ajutorul să nu depășească valoarea cea mai favorabilă care rezultă din aplicarea uneia sau a alteia dintre metodele de calcul.

Condiții de eligibilitate ale imobilizărilor corporale

- să contribuie la realizarea unei **investiții inițiale**;
- în cazul achiziției unei unități, imobilizările corporale direct legate de aceasta sunt eligibile pentru acordarea ajutorului de stat regional dacă **unitatea achiziționată s-a închis sau s-ar fi închis fără această achiziție**;
- costurile legate de achiziția activelor închiriate, altele decât terenuri și clădiri, doar în cazul în care contractul de închiriere ia forma unui leasing financiar și **prevede obligația de a cumpăra bunul** la expirarea contractului de închiriere. În cazul închirierii unor terenuri sau clădiri, contractul de închiriere trebuie să mai fie valabil, în continuare, cel puțin 5 ani după data preconizată a finalizării proiectului de investiții sau cel puțin 3 ani în cazul IMM-urilor;
- cu excepția cazului IMM-urilor și al preluărilor, **activele dobândite trebuie să fie noi**;
- simpla achiziție a acțiunilor unei întreprinderi **nu se consideră investiție**.

Condiții de eligibilitate ale immobilizărilor necorporale

- trebuie să fie **achiziționate de la terți în condițiile pieței**, fără ca achizitorul să fie în măsură să își exercite controlul asupra vânzătorului sau viceversa;
- immobilizările necorporale **trebuie să fie incluse în activele întreprinderii** și să rămână în unitatea beneficiară a ajutorului timp de cel puțin cinci ani sau trei ani, în cazul IMM-urilor;
- trebuie să fie considerate drept **active amortizabile**;
- trebuie să fie **folosite exclusiv în întreprinderea** care beneficiază de ajutor.

Condiții eligibilitate locuri de muncă nou-create

- sunt create ca urmare a realizării proiectului de investiții;
- sunt create în termen de trei ani de la încheierea investiției;
- proiectul de investiții determină o creștere netă a numărului de angajați în unitatea în cauză, în comparație cu media din ultimele douăsprezece luni;
- locurile de muncă create sunt păstrate pentru o perioadă minimă de cinci ani în cazul întreprinderilor mari și de trei ani în cazul IMM-urilor.

Ajutoare pentru întreprinderile mici nou-create

Beneficiari - întreprinderile mici; micile întreprinderi controlate de acționari ai unor întreprinderi care și-au încetat activitatea în ultimele 12 luni nu pot beneficia de acest tip de ajutor în cazul în care întreprinderile în cauză își desfășoară activitatea pe aceeași piață relevantă sau pe piețe adiacente.

Valoarea ajutorului – nu va depăși 2 milioane euro (maxim 33% din sumă pe an).

Intensitatea maximă admisibilă – 35% din cheltuielile eligibile înregistrate în primii 3 ani de la înființarea IMM-ului și 25% din cheltuielile eligibile în următorii 2 ani.

Bonus – 5%, dacă: PIB în regiune < 60% din media comunitară.

Costuri eligibile

- costurile juridice, de consiliere, de consultanță și administrative legate direct de înființarea micii întreprinderi;
- dobânda percepută la finanțările externe și dividendele la capitalul propriu utilizat care nu depășește rata de referință;
- taxele pentru închirierea de instalații/echipamente de producție;
- energia electrică, apa, energia termică, taxele și impozitele (altele decât TVA-ul și impozitul pe profitul societății) și cheltuielile administrative;
- amortizarea, cheltuielile pentru achiziționarea în regim de leasing a instalațiilor/echipamentelor de producție, precum și costurile salariale, cu condiția ca investițiile de bază sau măsurile de creare de locuri de muncă și de recrutare de personal să nu fi beneficiat de alte forme de ajutor.

B. Ajutoare pentru întreprinderile mici și mijlocii

Întreprinderile mici și mijlocii sunt **una dintre forțele motrice principale ale economiei**, însă se confruntă adesea cu **probleme specifice**, cum ar fi: accesul mai dificil la finanțare, cunoștințe tehnice și tehnologice, etc.

De aceea, **Regulamentul permite IMM-urilor accesul la o serie de facilități suplimentare celor disponibile tuturor celorlalte întreprinderi**: ajutoare pentru înființarea de noi întreprinderi, ajutoare pentru investiții și ocuparea forței de muncă, ajutoare sub forma capitalului de risc sau ajutoare pentru inovare, ajutoare pentru participarea la târguri, ajutoare pentru acoperirea costurilor aferente drepturilor de proprietate industrială sau ajutoare pentru adaptarea la noile standarde comunitare în domeniul mediului.

O parte din aceste ajutoare vor fi prezentate în cadrul altor capitole ale Ghidului.

Ajutoare pentru investiții și ocuparea forței de muncă

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
Prelucrarea și comercializarea produselor agricole	50%	
Alte sectoare	10%	20%

Costuri eligibile:

- costurile investițiilor în imobilizări corporale și necorporale;
- costurile salariale estimate pentru locurile de muncă direct create prin proiectul de investiții pe o perioadă de 2 ani.

Ajutoare pentru consultanță în favoarea IMM-urilor

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului: 50%

Costuri eligibile:

Costurile de consultanță aferente serviciilor furnizate de consultanți externi.

Serviciile în cauză **nu sunt o activitate continuă sau periodică** și nici **nu sunt legate de costurile de exploatare obișnuite ale întreprinderii**, cum ar fi serviciile normale de consultanță fiscală, serviciile juridice cu caracter periodic sau publicitatea.

Ajutoare pentru participarea IMM-urilor la târguri

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului: 50%

Costuri eligibile:

Costurile suportate pentru închirierea, realizarea și funcționarea standului pentru prima participare a unei întreprinderi la un anumit târg sau la o anumită expoziție.

Ajutoare sub formă de capital de risc

Forma de acordare: măsura privind capitalul de risc ia forma unei participări la un fond privat de investiții care urmărește obținerea unui profit, gestionat pe baze comerciale.

Condiții de acordare:

- tranșele investițiilor care urmează să fie realizate de fondul de investiții **nu depășesc 1,5 milioane EUR/întreprindere-țintă/an;**
- măsura privind capitalul de risc **este limitată la acordarea de capital inițial, capital de pornire și/sau capital de extindere;**
- fondul de investiții furnizează **cel puțin 70% din bugetul său total investit în IMM-uri-țintă sub formă de capital propriu sau cvasi-capital;**
- cel puțin 50% din finanțarea fondurilor de investiții **este furnizată de investitori privați** (30%, în cazul fondurilor de investiții care vizează exclusiv IMM-urile situate în regiuni asistate).

Condiții privind utilizarea capitalului de risc

Pentru a garanta că **măsura privind capitalul de risc urmărește obținerea de profit**, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- **realizarea unui plan de afaceri pentru fiecare investiție**, cuprinzând detalii despre dezvoltarea produsului, a vânzărilor și a profitabilității și stabilind viabilitatea *ex ante a proiectului*;
- și
- elaborarea unei **strategii de ieșire clară și realistă pentru fiecare investiție**.

Condiții referitoare la funcționarea fondului de investiții

Pentru a garanta că fondul de investiții **este gestionat pe baze comerciale**, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- **încheierea unui contract între un administrator de fonduri profesionist și participanții la fond**, în care se prevede că remunerația administratorului este corelată cu rezultatele obținute și care stabilește obiectivele fondului și calendarul investițiilor;
- și
- **investitorii privați sunt reprezentați în procesul de luare a deciziilor**, de exemplu printr-un comitet al investitorilor sau printr-un comitet consultativ;
- și
- **gestionarea fondurilor este efectuată în conformitate cu cele mai bune practici și este supusă unei supravegheri prudentiale.**

C. Ajutoare pentru femeile de afaceri

Numărul de afaceri demarate de către femei, la nivel european, este semnificativ mai redus decât numărul de afaceri demarate de către bărbați. Comisia Europeană consideră acest fenomen ca fiind defavorabil progresului la nivel comunitar.

De aceea, Regulamentul oferă facilități în vederea demarării de noi afaceri deținute și conduse de către femei.

De asemenea, Regulamentul include, pentru prima dată, măsuri în favoarea acoperirii costurilor ocazionate de creșterea copiilor și îngrijirea părinților, în scopul unei mai bune concilierii a vieții profesionale a femeilor cu viața de familie.

Ajutoare pentru întreprinderile mici create de femeile antreprenor

Beneficiari – întreprinderile mici nou-create de femeile antreprenor; micile întreprinderi controlate de acționari ai unor întreprinderi care și-au încetat activitatea în ultimele 12 luni nu pot beneficia de acest tip de ajutor în cazul în care întreprinderile în cauză își desfășoară activitatea pe aceeași piață relevantă sau pe piețe adiacente.

Valoarea ajutorului – nu va depăși 1 milion euro pentru fiecare întreprindere (nu mai mult de 33% din această valoare/an).

Intensitatea maximă admisibilă – 15% din cheltuielile eligibile înregistrate în primii 5 ani de la înființarea întreprinderii.

Costuri eligibile

- costurile juridice, de consiliere, de consultanță și administrative legate direct de înființarea micii întreprinderi;
- dobânda percepută la finanțările externe și dividendele la capitalul propriu utilizat care nu depășește rata de referință;
- comisioane pentru închirierea de instalații/echipamente de producție;
- energia electrică, apa, energia termică, taxele și impozitele (altele decât TVA-ul și impozitul pe profitul societății) și cheltuielile administrative;
- amortizarea, cheltuielile pentru achiziționarea în regim de leasing a instalațiilor/echipamentelor de producție, precum și costurile salariale, cu condiția ca investițiile de bază sau măsurile de creare de locuri de muncă și de recrutare de personal să nu fi beneficiat de alte forme de ajutor;
- costurile îngrijirii copilului și îngrijirii părinților, inclusiv, dacă este cazul, costurile legate de concediul pentru îngrijirea copilului.

D. Ajutoare pentru protecția mediului înconjurător

Regulamentul facilitează acordarea de către autorități a unui număr important de măsuri de ajutor care favorizează protecția mediului sau abordarea problemei schimbărilor climatice, care includ, printre altele: ajutorul de promovare a investițiilor în sursele de energie regenerabile și ajutorul sub forma unor reduceri ale taxelor de mediu.

În vederea asigurării unui efect pozitiv asupra mediului înconjurător, măsurile de natura ajutorului de stat promovate de Regulament sunt supuse unei serii de condiții specifice.

Ajutoare pentru investiții în protecția mediului

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
35%	+10%	+20%

Costurile eligibile: costurile investițiilor, sub forma imobilizărilor corporale și necorporale necesare pentru a realiza **un nivel de protecție a mediului mai ridicat decât cel impus de standardele comunitare** respective, fără a ține seama de veniturile de exploatare și de costurile de exploatare.

Dacă nu există un standard, costurile eligibile sunt costurile investițiilor suplimentare, sub forma imobilizărilor corporale și necorporale necesare pentru atingerea unui **nivel de protecție a mediului mai ridicat decât cel pe care l-ar atinge întreprinderea în cauză în lipsa oricărui ajutor de mediu**.

Nu se pot acorda ajutoare în cazul în care îmbunătățirile respective asigură respectarea de către companii a standardelor comunitare deja adoptate, dar care nu sunt încă în vigoare.

Ajutoare pentru achiziționarea/retehnologizarea vehiculelor de transport

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
35%	+10%	+20%

Costurile eligibile: costurile investițiilor necesare pentru a realiza un nivel de protecție a mediului mai ridicat decât cel impus de standardele comunitare respective, fără a ține seama de veniturile de exploatare și de costurile de exploatare.

Dacă nu există un standard, costurile eligibile sunt costurile investițiilor suplimentare necesare pentru atingerea unui nivel de protecție a mediului mai ridicat decât cel pe care l-ar atinge întreprinderea în cauză în lipsa oricărui ajutor de mediu.

Ajutoare pentru achiziționarea/retehnologizarea vehiculelor de transport

Regulamentul se aplică:

- **ajutoarelor pentru achiziționarea de vehicule de transport noi** pentru transportul rutier, feroviar, pe căi navigabile interioare și maritim care respectă standardele comunitare adoptate dacă o astfel de achiziționare are loc înaintea intrării în vigoare a standardelor comunitare.
- **ajutoarelor pentru operațiunile de retehnologizare a unor vehicule de transport existente**, în vederea îndeplinirii unui obiectiv de protecție a mediului, în cazul în care mijloacele de transport sunt adaptate pentru a îndeplini standarde de mediu care nu erau încă în vigoare la data intrării în funcțiune a mijloacelor de transport respective sau în cazul în care mijloacele de transport nu sunt supuse niciunor standarde de mediu.

Ajutoare pentru IMM-uri în vederea adaptării din timp la viitoarele norme comunitare

Condiție de eligibilitate: standardele comunitare trebuie să fi fost adoptate, iar investițiile trebuie realizate și finalizate **cu cel puțin un an înainte de data intrării în vigoare a standardului respectiv.**

	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
Finalizarea investițiilor cu > 3 ani înainte de intrarea în vigoare a standardului	10%	15%
Finalizarea investițiilor cu 1 - 3 ani înainte de intrarea în vigoare a standardului		10%

Costurile eligibile: costurile investițiilor suplimentare, sub forma imobilizărilor corporale și necorporale necesare pentru a atinge nivelul de protecție a mediului cerut de standardul comunitar în raport cu nivelul de protecție a mediului cerut înainte de intrarea în vigoare a acestui standard.

Ajutoare de mediu pentru investiții în măsuri de economisire a energiei

Costurile eligibile: costurile cu investițiile suplimentare necesare pentru realizarea de economii de energie care depășesc nivelul cerut de normele comunitare.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

A. Dacă la calculul costurilor eligibile **nu se ține cont de veniturile din exploatare și de costurile de exploatare:**

Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
20%	+10%	+20%

Ajutoare de mediu pentru investiții în măsuri de economisire a energiei

B. Dacă la calculul costurilor eligibile **se ține cont de veniturile din exploatare și de costurile de exploatare** legate de investițiile suplimentare pentru economisirea de energie înregistrate în:

- primii 3 ani de viață ai investiției respective în cazul IMM-urilor;
- primii 4 ani în cazul întreprinderilor mari care nu fac parte din sistemul european de comercializare a emisiilor de CO₂;
- primii 5 ani de viață în cazul întreprinderilor mari care fac parte din sistemul european de comercializare a emisiilor de CO₂.

În cazul întreprinderilor mari, **această perioadă poate fi redusă la primii 3 ani** de viață ai acestei investiții dacă se poate demonstra că durata de amortizare a investiției nu depășește trei ani.

Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
60%	+10%	+20%

Ajutoare de mediu pentru investiții în cogenerare cu randament ridicat

Costurile eligibile: costurile investițiilor suplimentare necesare pentru construirea unei instalații de cogenerare cu randament ridicat în raport cu investiția de referință.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
45%	+10%	+20%

Ajutoare de mediu pentru investiții în promovarea producției de energie din surse regenerabile de energie

Costurile eligibile: costurile eligibile sunt costurile de investiții suplimentare suportate de beneficiar în comparație cu o centrală convențională sau cu un sistem de încălzire convențional cu aceeași capacitate în ce privește producția efectivă de energie.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
45%	+10%	+20%

Ajutoare pentru studii în domeniul mediului

Costurile eligibile: costurile studiilor legate de realizarea investițiilor ce permit întreprinderilor să aplice standarde de protecție a mediului mai stricte decât cele comunitare, să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului în absența standardelor comunitare și a investițiilor în măsuri de economisire a energiei sau în promovarea energiei provenind din surse de energie regenerabile.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
50%	+10%	+20%

Ajutoare de mediu sub formă de reduceri fiscale

Forma de acordare: reduceri ale taxelor de mediu.

Beneficiarii reducerii fiscale plătesc **cel puțin nivelul minim de impozitare comunitară** prevăzut de Directiva 2003/96/CE.

Reducerile fiscale **se acordă pentru perioade de maxim zece ani**. La încheierea unei astfel de perioade de 10 ani, Statele Membre reevaluează oportunitatea măsurilor de ajutor în cauză.

E. Ajutoare pentru cercetare, dezvoltare și inovare

Regulamentul include o serie de măsuri, printre care **facilități sub forma ajutorului de stat** pentru proiecte de cercetare și dezvoltare, ajutorului pentru realizarea de studii de fezabilitate, acoperirea costurilor aferente drepturilor de proprietate industrială ale IMM-urilor sau ajutorul pentru întreprinderi nou-create inovatoare.

Facilitățile posibil a fi acordate, în acord cu prevederile Regulamentului, **vin în sprijinul realizării obiectivului comunitar de creare a unei economii bazate pe cunoaștere la nivel european.**

Categorii de cercetare

„Cercetare fundamentală” - muncă experimentală sau teoretică întreprinsă în principal pentru a dobândi cunoștințe noi despre bazele fenomenelor și faptelor observabile, fără a avea în vedere nicio aplicație sau utilizare practică directă;

„Cercetare industrială” - cercetare sau investigație critică planificată în scopul dobândirii de cunoștințe și competențe noi pentru elaborarea unor noi produse, procese sau servicii sau pentru realizarea unei îmbunătățiri semnificative a produselor, proceselor sau serviciilor existente.

„Dezvoltare experimentală” - dobândirea, combinarea, modelarea și utilizarea unor cunoștințe și competențe existente de ordin științific, tehnologic, de afaceri și din alte domenii relevante, în scopul producerii unor planuri, aranjamente sau proiecte pentru produse, procese sau servicii noi, modificate sau îmbunătățite.

Ajutoare pentru proiectele de cercetare și dezvoltare

Intensitatea admisibilă a ajutorului:

	Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici
Cercetare fundamentală	100%	100%	100%
Cercetare industrială	50%	+10%	+20%
Dezvoltare experimentală	25%	+10%	+20%
Agricultură și pescuit	100%	100%	100%

Alte bonusuri: o primă de 15 puncte procentuale, până la o intensitate maximă a ajutorului de 80 % din costurile eligibile, dacă:

- a. **proiectul implică o colaborare efectivă între cel puțin două întreprinderi care sunt independente una de alta** și care îndeplinesc următoarele condiții:
- niciuna dintre întreprinderi nu suportă peste 70 % din costurile eligibile ale proiectului de colaborare;
  - proiectul implică o colaborare cu cel puțin un IMM sau este realizat în cel puțin două State Membre, sau

Ajutoare pentru proiectele de cercetare și dezvoltare

Alte bonusuri: o primă de 15 puncte procentuale, până la o intensitate maximă a ajutorului de 80% din costurile eligibile, dacă:

b. **proiectul implică o colaborare efectivă între o întreprindere și un organism de cercetare** și sunt îndeplinite următoarele condiții:

- organismul de cercetare suportă cel puțin 10% din costurile eligibile ale proiectului; și
- organismul de cercetare are dreptul de a publica rezultatele proiectelor de cercetare în măsura în care acestea provin din cercetările realizate de organismul în cauză; sau

c. **în cazul cercetării industriale**, rezultatele proiectului sunt difuzate larg prin conferințe tehnice și științifice sau prin publicarea în periodice științifice sau tehnice sau stocarea în registre cu acces liber sau prin intermediul unor programe informatice gratuite sau *open source*.

Ajutoare pentru proiectele de cercetare și dezvoltare

Costuri eligibile:

- costuri de personal;
- costul instrumentelor și al echipamentelor, în măsura și pe durata utilizării acestora în cadrul proiectului de cercetare;
- costurile pentru clădiri și terenuri, în măsura și pe durata utilizării acestora în cadrul proiectului de cercetare;
- costuri pentru cercetare contractuală, achiziții de cunoștințe tehnice și de brevete sau de drepturi de utilizare a acestora din surse externe la prețul pieței;
- costuri aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru activitatea de cercetare;
- cheltuieli de regie suplimentare implicate direct de proiectul de cercetare; alte costuri de exploatare, inclusiv costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare suportate direct ca rezultat al activității de cercetare.

Ajutoare pentru studii de fezabilitate tehnice

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

	Întreprinderi mijlocii	IMM-uri
Studii pregătitoare pentru activități de cercetare industrială	65%	75%
Studii pregătitoare pentru activități de dezvoltare experimentală	40%	50%

Costuri eligibile: costurile studiului.

Ajutoare pentru acoperirea costurilor aferente drepturilor de proprietate industrială ale IMM-urilor

Costuri eligibile:

- toate **costurile anterioare acordării dreptului în prima jurisdicție**, inclusiv costurile legate de pregătirea, depunerea și examinarea cererii, precum și costurile suportate pentru reînnoirea cererii înainte de acordarea dreptului;
- **costurile pentru traducere** și alte costuri suportate pentru obținerea sau validarea dreptului în alte jurisdicții;
- costurile suportate pentru **apărarea valabilității dreptului** pe parcursul examinării oficiale a cererii și a eventualelor proceduri de opoziție, chiar dacă astfel de costuri intervin după recunoașterea dreptului.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului: se aplică aceleași intensități și bonusuri ca și în cazul ajutoarelor pentru proiecte de cercetare și dezvoltare.

Ajutoare pentru cercetare și dezvoltare în sectorul agricol și al pescuitului

Condiții de acordare:

- ajutoarele sunt acordate direct organismului de cercetare;
- informațiile cu privire la efectuarea cercetării, precum și scopul acestora se publică pe Internet **înainte de începerea cercetării**. Trebuie specificate data aproximativă a obținerii rezultatelor preconizate, locul unde vor fi publicate acestea pe Internet, precum și mențiunea că rezultatul va fi pus la dispoziție în mod gratuit;
- rezultatele cercetării sunt puse la dispoziție pe Internet **pentru un termen de cel puțin 5 ani**. Ele sunt publicate cel târziu la data la care informațiile sunt comunicate membrilor oricărei organizații.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului: 100%.

Ajutoare pentru cercetare și dezvoltare în sectorul agricol și al pescuitului

Costuri eligibile:

- costuri de personal;
- costul instrumentelor și al echipamentelor, în măsura și pe durata utilizării acestora în cadrul proiectului de cercetare;
- costurile pentru clădiri și terenuri, în măsura și pe durata utilizării acestora în cadrul proiectului de cercetare;
- costuri pentru cercetare contractuală, achiziții de cunoștințe tehnice și de brevete sau de drepturi de utilizare a acestora din surse externe la prețul pieței;
- costuri aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru activitatea de cercetare;
- cheltuieli de regie suplimentare implicate direct de proiectul de cercetare; alte costuri de exploatare, inclusiv costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare suportate direct ca rezultat al activității de cercetare.

Ajutoare pentru întreprinderile nou-create inovatoare

Beneficiarul: o întreprindere mică a cărei vechime, la data acordării ajutorului, era mai mică de 6 ani.

Condiții de acordare: costurile pentru cercetare și dezvoltare ale beneficiarului reprezintă cel puțin 15% din costurile totale de exploatare înregistrate în cursul cel puțin unuia din cei trei ani care preced acordarea ajutorului sau, în cazul unei întreprinderi nou-create fără niciun istoric financiar, al auditului exercițiului fiscal în curs, cifră certificată de un auditor extern; beneficiarul poate primi acest tip de ajutor **o singură dată**.

Valoarea maximă a ajutorului: 1,5 milioane euro.

Ajutoare pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării și serviciile de sprijinire a inovării

Condiții de acordare:

- beneficiarul este un IMM;
- valoarea ajutorului nu depășește 200.000 euro/3 ani pentru fiecare beneficiar;
- prestatorul de servicii beneficiază de o certificare națională sau europeană. În cazul contrar, intensitatea ajutorului nu depășește 75% din costurile eligibile.
- beneficiarul trebuie să utilizeze ajutorul pentru achiziționarea de servicii la prețul pieței sau, în cazul în care prestatorul de servicii este o entitate fără scop lucrativ, la un preț care să reflecte costurile integrale plus o marjă rezonabilă.

Costuri eligibile:

- serviciile de consultanță în domeniul inovării: consultanța managerială, asistența tehnologică, serviciile de transfer de tehnologie, formare, consultanța în materie de achiziția, protejarea și comercializarea drepturilor de proprietate intelectuală și pentru acordurile de acordare a licențelor, activitățile de consiliere referitoare la utilizarea standardelor;
- serviciile de sprijinire a inovării: spațiile de lucru, băncile de date, bibliotecile tehnice, studiile de piață, utilizarea laboratoarelor, etichetarea, testarea și certificarea calității.

Ajutoare pentru închirierea de personal cu înaltă calificare

Condiții de acordare:

- beneficiarul este un IMM;
- personalul detașat nu trebuie să înlocuiască alți salariați, ci trebuie să fie încadrat pe un post nou-creat în cadrul întreprinderii beneficiare și să fi lucrat cel puțin doi ani pentru organismul de cercetare sau pentru întreprinderea mare care detașează personalul;
- personalul detașat trebuie să efectueze activități de cercetare, dezvoltare și inovare în cadrul IMM-ului beneficiar al ajutorului.

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului: nu depășește 50% din costurile eligibile, pentru o perioadă de maxim 3 ani pentru fiecare întreprindere și persoană angajată temporar.

Costuri eligibile: toate costurile de personal aferente închirierii și încadrării în muncă a personalului cu înaltă calificare, inclusiv costurile aferente folosirii unei agenții de recrutare și indemnizația de deplasare pentru personalul detașat.

F. Ajutoare cu finalitate socială

În afara ajutoarelor care permit subvenționarea angajării în cadrul obiectivelor de investiții noi create de IMM-uri sau în regiunile asistate, Regulamentul permite **acordarea ajutoarelor care contribuie la facilitarea angajării lucrătorilor cu handicap sau a celor aparținând categoriilor defavorizate.**

De asemenea, Regulamentul permite **compensarea costurilor suplimentare** pe care trebuie să le suporte întreprinderile care angajează persoane cu handicap.

Nu în ultimul rând, Regulamentul permite **subvenționarea participării lucrătorilor la cursuri de formare profesională.**

Ajutoare pentru formare

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului:

	Întreprinderi mari	Întreprinderi mijlocii	Întreprinderi mici	Lucrători cu handicap/defavorizați
Formare generală*	60%	+10%	+20%	+10%
Formare specifică	25%	+10%	+20%	+10%

* fără a depăși 80%

„Formare specifică” - formare cu un conținut aplicabil direct și principal postului actual sau viitor al angajatului în întreprindere și care oferă calificări ce nu pot fi transferate către alte întreprinderi sau alte domenii de activitate sau care pot fi transferate numai într-o măsură limitată;

„Formare generală” - formare cu un conținut care nu este aplicabil exclusiv sau preponderent postului actual sau viitor al angajatului în întreprindere, însă care oferă calificări ce pot fi transferate într-o mare măsură către alte întreprinderi sau alte domenii de activitate.

Ajutoare pentru formare

Costuri eligibile:

- costurile de personal ale formatorilor;
- costurile de deplasare ale formatorilor/participanților;
- alte cheltuieli curente, precum cele pentru materiale și furnituri direct legate de proiect;
- amortizarea instrumentelor și echipamentelor;
- costul serviciilor de îndrumare și consiliere privind proiectul de formare;
- costurile de personal ale participanților la formare și costurile indirecte generale (costuri administrative, chirie, cheltuieli generale) până la valoarea totalului celorlalte costuri eligibile.

Ajutoare pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați sub formă de subvenții salariale

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului: 50 %.

Costuri eligibile: costurile salariale pentru un termen maxim de 12 luni după angajare (24 de luni pentru lucrătorii extrem de defavorizați).

Condiții de acordare: dacă angajarea **nu reprezintă o creștere netă** a numărului de angajați în întreprinderea în cauză, postul sau posturile trebuie să fi devenit vacant(e) ca urmare a încetării la cerere a raporturilor de muncă, a unui handicap, a pensionării pentru limită de vârstă, a reducerii voluntare a timpului de lucru sau a concedierii legale pentru abatere profesională, și nu ca rezultat al reducerii unor posturi.

Ajutoare pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor cu handicap sub formă de subvenții salariale

Intensitatea maxim admisibilă a ajutorului: 75%.

Costuri eligibile: costurile salariale pentru perioada încadrării în muncă a lucrătorului cu handicap.

Condiții de acordare: dacă angajarea **nu reprezintă o creștere netă** a numărului de angajați în întreprinderea în cauză, postul sau posturile trebuie să fi devenit vacant(e) ca urmare a încetării la cerere a raporturilor de muncă, a unui handicap, a pensionării pentru limită de vârstă, a reducerii voluntare a timpului de lucru sau a concedierii legale pentru abatere profesională, și nu ca rezultat al reducerii unor posturi.

Ajutor pentru compensarea costurilor suplimentare generate de angajarea lucrătorilor cu handicap

Costuri eligibile: costurile suplimentare, altele decât costurile salariale, pe care angajatorul trebuie să le suporte dacă angajează lucrători cu handicap, pentru perioada de angajare a lucrătorului cu handicap:

- costurile de adaptare a spațiilor;
- costurile privind angajarea personalului ce asistă lucrătorii cu handicap;
- costurile adaptării sau dobândirii echipamentelor/programeelor informatice utilizate de către lucrătorii cu handicap;
- orice costuri de administrare și transport ce rezultă direct din angajarea lucrătorilor cu handicap;
- pentru întreprinderile ce oferă locuri de muncă protejate (mai mult de 50% din total): costurile de construcție, instalare sau extindere a spațiilor și orice costuri de administrare și transport ce rezultă direct din angajarea lucrătorilor cu handicap.